

TOLOSALDEKO MANKOMUNITATEKO ERREFUSA ETA ORGANIKOAREN BILKETARAKO EDUKIONTZIEN KARAKTERIZAZIOA 2017

Alegia

AURREKARIAK

Tolosaldeko Mankomunitatean azken urte hauetan errefusa eta organikoaren karakterizazioak egin dira gaikako bilketen eraginkortasuna aztertzeke asmoz.

Hori horrela, Mankomunitateak aurreko karakterizazioetan lortutako emaitzen bilakaera aztertu nahian hainbat karakterizazio errepikatu nahi izan ditu 2017ko maiatza, ekaina eta uztailen. Guztira 32 organikoaren karakterizazio eta 8 errefusarenak.

Bai organikoaren bilketarako edukiontzien karakterizazioan bai errefusaren edukiontzien karakterizazioan hondakinak sailkatzeko aurreko urteetan erabilitako matrize berdinak jarraitu dira, emaitzaren bilakaera aztertu ahal izateko.

Aldaketa txiki batzuk egon dira, organikoaren bilketarako edukiontzien karakterizazioan, zatiki konpostagarriak sailkatzerakoan, hau da, materia organikoa, poltsa konpostagarriak ere bereiztu direla. Horrela hiru multzo eginez: 1.1.- materia organikoa; 1.2.-elikagai-xahuketa eta 1.3.- poltsa konpostagarriak (Ikusi matrizea emaitza atalean).

Egunero, adostutako hondakina deskargatu dute basean eta 250-350 kg. hondakin karakterizatu nahi izan dira.

PROZEDURA

Karakterizazioak Tolosaldeko Mankomunitatearen basean egin dira, bertako estalperik gabeko gunee batean. Bertan 6x3m-ko karpa bat jarri da.

Lan guztia karpa azpian egin izan da. Karparen erdia karakterizazio prozesurako erabili da, bertan, bi mahai kokatu dira, bat hondakinen karakterizazioa burutzeko eta bestea balantza elektronikoak eta datuak hartzeko orriak izateko. Bigarren mahaiaren ondoan matrizean agertzen diren atal bakoitzeko kubo bat jarri da, bertan hondakinak sailkatu ahal izateko.

Egunero, adostutako herri eta zonaldeko hondakina deskargatu dute karparen beste aldean. Lehenik eta behin, hondakinak nola iritsi diren ikuskatu eta argazkiak atera dira. Ondoren, hauek zabaldu eta berriz ere argazkiak atera. Iritsitako hondakin lagina txikia baldin bada,

zuzenean lagin guztia karakterizatu da. Baina hala izaten ez bada, hondakinak zabaldu ostean, lau zati egin dira (laurdendu) eta aurkako bi multzo hartu, hauek dira karakterizatuko diren laginak. Hau egiterakoan ere argazkiak atera dira, lau multzoak eginak daudenean, eta baita ere laurden bakoitzari. Argazkiak ateratzean, hondakin multzoari lau aldetatik atera zaizkio argazkiak.

Karakterizatze lagina hautatu eta beharrezko argazkiak atera ondoren, karakterizazioarekin hasi gara. Honetarako, lehenengo sortzaile berezien hondakinak karakterizatu izan dira, hauen kasuan, inpropioak eta materia organikoa bereiztu eta guztiari argazkia ateraz. Sortzaile berezien karakterizazioa egin ondoren, beste guztia (etxetako hondakinen) karakterizatzeari ekin zaio. Azkenik, karakterizatu beharrekoa sailkatua dagoenean, atal bakoitzaren pisatzeari ekiten zaio, horrela matrizea beteaz (geroago portzentajeak kalkulatu ahal izateko).

Erabilitako materiala (mahiak, kuboak, lurra etab) egunero garbitu izan da, hurrengo egunerako dena eta prest utziz.

Informeari atxikitutako argazkien legenda ondorengoa da: Alegia 29.05.2017 (**A.1b.4a**)

1.ATALA: Herriaren izena eta data

2.ATALA: zonaldea: A, B, C edo D.

3.ATALA:

- Zenbakia: argazkiak taldekatzen ditu, taldeak ondorengoak izanik: 1.deskarga, 2.zabalduta, 3.kuarteoa eta laurdenak, 4.karakterizatuko laginak, 5.sortzaile bereziak eta 6.gauza bereziak.

- Letra: bi koarteo egin diren kasuetan agertuko da, 2b azaltzen denean adibidez, bigarren aldiz (aurreko hondakinen erdiarekin) hondakinak zabaltzen direla adierazi nahi da.

4.ATALA:

- Zenbakia: aurreko talde bakoitzeko zenbatgarren argazkia den adierazten du.

- Letra: Koarteatu osteko laginak handiak izatekotan, hauei hainbat argazki ateratzen zaizkie alde ezberdinetatik. Beraz, letrak lagin handien kasuan agertuko dira, lagin berari hainbat argazki atera zaionean.

ALEGIAKO INFORMEA

Tolosaldeko Mankomunitatearen errefusa eta organikoaren karakterizazioak burutu diren azterketa honetan, Alegian hartutako etxeetako eta sortzaile berezien hondakin organikoak karakterizatu dira. Hauek izan dira karakterizatutakoak:

1.Taula: Alegian karakterizatutako zonaldea azaltzen da.

Jatorria	Zonaldea
SB	Herri osoa
Etxetakoa	Herri osoa

EMAITZAK

Alegiako zabor organikoaren karakterizazioa egin ondoren, aurkitutako hondakin ezberdinen pisu gordinetatik ehunekoak kalkulatu dira. Ondorengo tauletan, joan den urtean eta aurten egindako karakterizazioetan lortutako emaitzak ageri dira. Aipatzekoa da, bi kasuetan hondakin bilketa sistema bera erabili izan dela (atez-atekoa). Baita ere, lehen aipatu bezala, aurten materia organikoaren atalean poltsa konpostagarrien azpiatala agertzen dela, eta pasa den urtean ez. Baina hau, joan den urtean poltsa konpostagarriak 1.1 Materia organikoaren atalean gehitu zirelako da, hots, kasu honetan 1.3. puntua (poltsa konpostagarriak) hutsik agertzeak, ez du esan nahi hauek ez zirenik kontuan eduki.

2.Taula. Pasa den urtean eta aurten sortzaile berezien eta etxeetako organikoaren karakterizazioari esker ateratako birziklapen portzentajeak (ehunekotan). Etxeko organikoaren kasuan koartea egin behar izan da (heldutako hondakinen erdia karakterizatuz, 294.08Kg), sortzaile berezien kasuan ez da koarteorik egin eta heldu diren hondakin guztiak karakterizatu dira, 393.5Kg.

		Data: 27/06/2016	05/07/2017
		Zonaldea: SB+etxe (%)	SB+etxe (%)
Gai konpostagarriak			
1.Materia organikoa	1.1.Materia konpostagarria	94.90	87.14
	1.2.Ontziratatu gabeko xahuketa	3.76	9.47
	1.3.Poltsa konpostagarriak		1.20
Materia organikoa DENERA		98.66	97.80
Gai ez konpostagarriak			
3.Beira	3.1.Beira	0	0.04
	Beira (denera)	0	0.04
4.Papera eta kartoia	4.1.Papera eta kartoia	0.50	0.36
	Papera eta kartoia (denera)	0.50	0.36
5.Ontzi arinak	5.1.Ontzi arinak (zorroak ezik)	0.28	0.44
	5.2.Konposta ezinezko zorroak	0.14	0.15
	Ontzi arinak (denera)	0.42	0.59
6.Errefusa	6.1. Ehunak	0	0.07
	6.2. Pixoihalak eta sanitarioak	0	0.03
	6.3.Besteak	0.19	0.69
	Errefusa (denera)	0.20	0.79
7.Bereziak eta arriskutsuak	7.1.Bereziak eta arriskutsuak	0.02	0.01
	7.2.Bolumen handikoak	0	0
	Bereziak eta arriskutsuak (denera)	0.02	0.01
Gai ez konpostagarriak DENERA		1.15	1.79
Ontziratutako xahuketa			
8.Ontziratutako xahuketa	8.1.Ontziratutako janari hondakinak (konposta ezinak)	0.20	0.40
Ontziratutako xahuketa DENERA		0.20	0.40
GUZTIRA		100	100

2.taulan ikusi dezakegunez, aurten %0.86 gai konpostagarri gutxiago dago pasa den urtean baino. Materia organikoaren kasuan ez bezala, gai ez konpostagarriek gora egin dute %0.64ean. Hau beiraren, ontzi arinen, errefusaren eta ontziratutako janari hondakinen igoeren ondorioz izan da gehienbat, % 0.04, %0.17, %0.59 eta %0.20 igo baitira hurrenez hurren. Bestalde, papera eta kartoia behera egin du %0.14ean. Esan beharra dago, hondakinekin batera etorri diren poltsak konpostagarriak izan direla (sortzaile berezienak zein etxetakoak).

OHARRAK

Hondakin organikoaren karakterizazio hauek burutu bitartean, orokorrean jendeak gaizki sailkatzen dituen hainbat gauza behatu dira. Gehien azaltzen diren inpropioak:

- Erratza pasatu ostean jasotako hautsa
- Ileak
- Kafe kapsulak kafearekin
- Belarritarako bastoiak
- Zilar papera
- Plastikoa duen harategi eta arrain dendetako papera

ERANSKINAK

1. Eranskina: Aurten Alegiako karakterizazioetan lortutako balio gordinetatik kalkulaturako ehunekoak.

		Data:	05/07/2017	05/07/2017
		Zonaldea:	SB (%)	Etxetako (%)
Gai konpostagarriak				
1.Materia organikoa	1.1.Materia konpostagarria		91.65	81.09
	1.2.Ontziratatu gabeko xahuketa		5.65	14.57
	1.3.Poltsa konpostagarriak		0.38	2.29
Materia organikoa DENERA			97.68	97.96
Gai ez konpostagarriak				
3.Beira	3.1.Beira		0.02	0.07
	Beira (denera)		0.02	0.07
4.Papera eta kartoia	4.1.Papera eta kartoia		0.34	0.39
	Papera eta kartoia (denera)		0.34	0.39
5.Ontzi arinak	5.1.Ontzi arinak (zorroak ezik)		0.60	0.22
	5.2.Konposta ezinezko zorroak		0.12	0.20
	Ontzi arinak (denera)		0.72	0.42
6.Errefusa	6.1. Ehunak		0.08	0.06
	6.2. Pixoihalak eta sanitarioak		0	0.07
	6.3.Besteak		0.61	0.80
	Errefusa (denera)		0.69	0.93
7.Bereziak eta arriskutsuak	7.1.Bereziak eta arriskutsuak		0	0.03
	7.2.Bolumen handikoak		0	0
	Bereziak eta arriskutsuak (denera)		0	0.03
Gai ez konpostagarriak DENERA			1.76	1.84
Ontziratutako xahuketa				
8.Ontziratutako xahuketa	8.1.Ontziratutako janari hondakinak (konposta ezinak)		0.55	0.20
Ontziratutako xahuketa DENERA			0.55	0.20
GUZTIRA			100	100

1.Eranskina. Aurten Alegiako karakterizazioetan lortutako balio gordinetatik kalkulaturako ehunekoak.

Etxeko organikoaren kasuan koartea egin behar izan da (heldutako hondakinen erdia karakterizatuz, 294.08Kg), sortzaile berezien kasuan ez da koarteorik egin eta heldu diren hondakin guztiak karakterizatu dira, 393.5Kg.